

OHJESÄÄNTÖLYHENNE TAVARANTARKASTUKSEN ASIANOSAISILLE

Tähän lyhennysotteeseen on koottu HTT-tavarantarkastajan asiakkaan kannalta keskeiset määräykset 15.1.2004 vahvistetusta ohjesäännöstä. Tavarantarkastustoimintaa sääntelevä ohjesääntö on Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunnan vahvistama ja siihen voit tutustua kokonaisuudessaan osoitteessa www.keskuskauppakamari.fi.

1 § Ohjesäännön soveltamisala

Ohjesääntö koskee Keskuskauppakamarin hyväksymiä tavarantarkastajia. Keskuskauppakamarin puolesta tavarantarkastajien hyväksynnän ja valvonnan hoitaa Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunta, joka hyväksyy sääntöjensä mukaisesti tavarantarkastajia suorittamaan elinkeinoelämän eri aloilla tarkastuksia ja arviointeja.

9 § Tavarantarkastajan toimiala

Tavarantarkastajan tehtävänä on suorittaa alansa asiantuntijana erityisalansa tavaroiden, palveluiden ja työsuoritusten tarkastuksia ja arviointeja. Tehtävä on henkilökohtainen.

10 § Tehtävien puolueeton suorittaminen

Tavarantarkastajan on suoritettava tehtävänsä puolueettomasti ja huolellisesti. Erityisesti hän ei saa ottaa vastaan ohjeita tai mennä sitoumuksiin, jotka vähentäisivät hänen puolueettomuuttaan tai vaikuttaisivat hänen lausuntojensa sisältöön eikä käytää asemaansa tai tehtävänsä asiattoman edun tavoittelemiseksi. Tavarantarkastajalla ei ole oikeutta tarkastajan ominaisuudessaan toimia välimiehenä, konsulttina tai muussa tehtävässä, jossa hänen puolueettomuutensa tai riippumattomuutensa ja luotettavuutensa voi vaarantua.

11 § Tavarantarkastajan esteellisyys

Tarkastajan esteellisyys määräytyy oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 47 §:n asiantuntijaa koskevan esteellisyysäännöksen mukaisesti: "Asiantuntijana älköön olko se, joka on asiaan tai jompaankumpaan asianosaiseen sellaisessa suhteessa, että hänen luotettavuutensa sen vuoksi voidaan pitää vähentyneenä".

12 § Tarkastustehtävän toimeksianto

Tarkastustehtävän suorittamisesta sovitaan tarkastuksen pyytäjän ja tarkastajan kesken. Tavarantarkastajan on huolehdittava siitä, että toimeksianto on riittävän selkeä tarkastuksen suorittamiseksi. Mikäli tarkastuksen pyytäjänä on vain toinen osapuoli ja vastapuoli kiistää perustellusti nimetyn tarkastajan puolueettomuuden tai asiantuntemuksen riittävyyden, tarkastajan on ennen tarkastuksen lopullista vastaanottamista selvitettävä osapuolille sopivuutensa ja pätevyytensä tarkastukseen, mutta ratkaisun toimeksiannon vastaanottamisesta tekee tavarantarkastaja.

Mikäli tehtävän laajuus tai vaikeus sitä edellyttää, tarkastaja voi ottaa tarkastusta suorittamaan yhden tai useamman tarkastajan tai asiantuntijan sovittuaan siitä ensin tarkastusta pyytäneen kanssa. Tarkastuksen ajankohdasta tarkastaja sopii tarkastusta pyytäneen kanssa ottaen huomioon niin laajasti kuin mahdollista ajankohdan soveltuvuuden kaikille osapuolille.

13 § Tarkastuksesta kieltäytyminen

Tarkastajan tulee kieltäytyä vastaanottamasta tarkastustehtävää, mikäli hän katsoo olevansa asiassa esteellinen tai mikäli tarkastus koskee kysymystä, johon hänen asiantuntemuksensa ei riitä tai jos tarkastusta pyytäneen vastapuoli on perustellusti kiistänyt tarkastajan puolueettomuuden tai asiantuntemuksen riittävyyden kyseiseen tarkastukseen. Tarkastaja vastaa itse esteellisyytensä toteamisesta. Tarkastajalla on oikeus kieltäytyä suorittamasta tarkastustehtävää muusta hyväksyttävästä syystä. Tarkastajan on ilmoitettava kieltäytymisen syy tarkastusta pyytäneelle.

14 § Tarkastuksesta ilmoittaminen

Tarkastuksen ajasta, paikasta ja tarkastuksen sisällöstä on tarkastajan ilmoitettava niille tunnetuille osapuolille, joita asia välittömästi koskee, ei kuitenkaan, mikäli ilmoittaminen ei ole kohtuullisin toimenpitein ja tarkastusta kohtuuttomasti lykkäämättä mahdollista. Tarkastajan on selvitettävä tarkastukseen liittyvät välittömät osapuolet. Tarkastuksen pyytäjä ja tarkastaja voivat myös sopia, että tarkastuksen pyytäjä huolehtii ilmoittamisesta. Vastuu ilmoittamisen tekemisestä on kuitenkin tarkastajalla. Osapuolilla on oikeus olla läsnä, lausua mielipiteensä tarkastuksessa ja antaa tavarantarkastajalle asiaan liittyvää kirjallista materiaalia.

15 § Tarkastuksen toimittaminen

Tarkastus on toimitettava puolueettomasti ja huolellisesti sekä viivyttämättä kunkin tapauksen vaatimalla tavalla. Tavarantarkastajan on tehtävä ennen tavarantarkastuksen alkamista selkoa osapuolille tavarantarkastajan roolista puolueettomana asiantuntijana sekä selostettava annetun toimeksiannon laajuus. Tavarantarkastajan on toimitettava osapuolille joko etukäteen tai tavarantarkastustilaisuudessa HTT-ohjesääntö tai muu vastaava informaatio tavarantarkastuksesta. Tarkastajan on tavarantarkastuksen yhteydessä esitettävä Keskuskauppakamarin antama todistus, HTT-kortti.

20 § Ohjeiden antaminen ja tarkastuksen jälkeiset toimet

Tarkastajan on tarpeen vaatiessa annettava neuvoja ja ohjeita niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä enempien vahinkojen estämiseksi, kuten tavarain säilyttämisestä, tavarain vahingoittuneen osan erottamisesta vahingoittumattomasta osasta ja helposti pilaantuvan tavarain kiireellisestä myynnistä.

Mikäli kaikki osapuolet antavat kirjallisen suostumuksensa, tarkastaja voi tarkastuskertomuksen laatimisen ja osapuolille toimitamisen jälkeen toimia esimerkiksi korjaus- tai vastaavien jälkitöiden asiantuntijana. Tällöin kuitenkin asiassa aiemmin tavarantarkastajana toimineen on saatettava osapuolten tietoon, että asiantuntijana toimiessaan hän ei toimi tavarantarkastajan roolissa eikä hänen toimintaansa myöskään sovelleta tältä osin tavarantarkastusta koskevaa ohjesääntöä. Kirjallisesta suostuksesta tulee lähettää kopio tavarantarkastajalautakunnalle.

21 § Salassapito

Tavarantarkastajalla ei ole oikeutta ilmaista tavarantarkastustoiminnassaan saamia tietoja ulkopuolisille. Tavarantarkastuksen osapuolille tavarantarkastajalla on oikeus antaa tietoja vain sikäli kuin ne liittyvät nimenomaisesti kyseiseen tavarantarkastukseen. Tarkastajalla ei ole oikeutta käyttää tarkastustoiminnassaan saamia tietoja kenenkään vahingoksi taikka omaksi tai toisten hyväksi.

25 § Palkkioperusteet

Tavarantarkastajalla on oikeus veloittaa tarkastusta pyytäneeltä kohtuullinen palkkio. Tarkastajan on annettava tarkastusta pyytäneelle eritelty palkkio- ja kululasku.

26 § Palkkiosta syntyvät erimielisyydet

Jos palkkiosta tai kuluista syntyy erimielisyyttä tarkastajan ja tarkastusta pyytäneen välillä tai sen kanssa, jonka on sovittu maksavan tarkastuspalkkion, asia voidaan jättää jomman kumman osapuolen vaatimuksesta Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunnan ratkaistavaksi.

28 § Tavarantarkastajalautakunta

Tavarantarkastajan toimintaa valvoo Keskuskauppakamarin hyväksymien tavarantarkastajalautakunnan sääntöjen mukaisesti Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunta ja sen asiantuntijajaostot.

30 § Valitukset

Tavarantarkastajalautakunnan asiantuntijajaostot tutkivat tavarantarkastajan toiminnan muoto- ja asiasisällöstä tehdyt ohjesäännön vastaista menettelyä koskevat kirjalliset valitukset sekä ratkaisevat 26 §:ssä mainituissa tapauksissa tavarantarkastuspalkkioita koskevat erimielisyydet. Valitusoikeus on niillä, joiden oikeutta tavarantarkastus koskee.

Tavarantarkastajalautakunnan asiantuntijajaoston on varattava osapuolille tilaisuus tulla kirjallisesti kuulluksi. Tavarantarkastajalautakunnan asiantuntijajaosto tekee päätöksen annettujen kirjelmien perusteella. Tarvittaessa asiantuntijajaosto voi hankkia itse tai pyytää osapuolilta tarpeelliseksi katsomiansa lisäselvityksiä.

Valittajan on toimitettava kirjallinen valitus tavarantarkastajalautakunnalle tai sen asiantuntijajaostolle. Valitus on vapaamuotoinen, mutta on suositeltavaa, että valituksen sisältö:

- Valittajan ja hänen mahdollisen asiamiehensä nimi ja yhteystiedot,
- tavarantarkastuksen suorittaneen tavarantarkastajan nimi ja tavarantarkastuskertomuksen numero,
- selostus valituksen kohteena olevasta tavarantarkastuksesta ja siinä tapahtuneesta ohjesäännön vastaisesta menettelystä tai virheestä,
- valittajan tilinumero mahdollista valitusmaksun palauttamista varten,
- tarpeelliset liitteet.

Tavarantarkastajalautakunta tai sen asiantuntijajaosto pyytää valituksen kohteena olevan tarkastuksen suorittaneelta HTT-tavarantarkastajalta vastineen valituskirjelmään.

Jos asiantuntijajaosto toteaa tavarantarkastajan rikkoneen ohjesäännön määräyksiä, sen tulee antaa tavarantarkastajalle varoitus tai lievissä tapauksissa muistutus. Mikäli rikkominen on ollut vakavaa, lautakunnan tulee peruuttaa hyväksyminen. Tavarantarkastajalautakunnan asiantuntijajaoston päätöksestä on tiedotettava kaikille välittömille osapuolille.

Tavarantarkastajalautakunnan asiantuntijajaostot käsittelevät valitusasiat itsenäisesti ja antavat niistä päätöksen. Jos jaosto peruuttaa tavarantarkastajan hyväksymisen, voi tavarantarkastaja hakea päätökseen muutosta tavarantarkastajalautakunnan kokoukselta 30 päivässä saatuaan jaoston päätöksestä tiedon. Jaoston päätökset eivät ole muilta osin valituskelpoisia.

31 § Valitusaika

Valitusasia tulee vireille tavarantarkastajalautakunnassa kun valituskirje on saapunut tavarantarkastajalautakunnalle. Valitukset tavarantarkastajan toiminnasta on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa tavarantarkastuskertomuksen allekirjoittamisesta. Tavarantarkastajalautakunnan asiantuntijajaosto voi harkintansa mukaan erityisissä tapauksissa ottaa asian käsiteltäväksi valitusajan kuluttua umpeen. Valittajan on esitettävä erityisen tapauksen osalta poikkeuksellisen painavat perusteet käsitellyn tarpeellisuudelle valituskirjelmässä. Tavarantarkastajan ohjesäännön vastainen toiminta ei yksinään ole riittävä peruste pääsääntöisen kolmen kuukauden valitusajan sivuuttamiselle.

32 § Valitusmaksu

Valittajan on saadaksesen valituksen tavarantarkastajalautakunnan käsiteltäväksi suoritettava valitusmaksu. Valitusmaksun suuruuden vahvistaa Keskuskauppakamari. Mikäli tavarantarkastuksesta/tavarantarkastajasta tehty valitus on ollut aiheellinen, valitusmaksu palautetaan valittajalle. Mikäli valitus on ollut vain osittain aiheellinen, tavarantarkastajalautakunta harkitsee, missä määrin valitusmaksu palautetaan.